

TAX ALERT: Zagraniczne rachunki bankowe i tzw. „biała lista”

Stan na dzień: 1. lipca 2020

Od 1 stycznia 2020 roku nabywcy będący podatnikami VAT są zobowiązani przed dokonaniem płatności na rzecz sprzedawcy zarejestrowanego w Polsce jako podatnik VAT czynny do zweryfikowania pod groźbą sankcji podatkowej, czy numer rachunku bankowego sprzedawcy jest zgodny z rachunkiem bankowym ujawnionym w centralnym wykazie podatników VAT (na tzw. „Białej liście podatników VAT”).

„Biała lista podatników VAT” (dalej jako: „biała lista”) jest bezpłatną bazą prowadzoną przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej zawierającą ogólne informacje o statusie podatników VAT. Każdy może sprawdzić przebieg rejestracji swojego kontrahenta na podstawie nazwy firmy, numeru NIP, REGON lub na podstawie numeru rachunku bankowego kontrahenta (np. czy został on wykreślony z rejestru, czy rejestracja została przywrócona wraz z podstawą prawną). „Biała lista” ma na celu zminimalizowanie ryzyka nieświadomego udziału podatników w karuzelach VAT oraz ma służyć jako narzędzie do weryfikacji wiarygodności kontrahentów w celu uniknięcia ryzyka odpowiedzialności solidarnej oraz spełnienia przesłanki należytej staranności. Jak wskazują organy podatkowe, jedną z czynności jaką mogą podjąć podatnicy w celu zachowania należytej staranności jest m.in. pozyskanie informacji o statusie podatnika VAT; dostęp do „białej listy” ułatwi spełnienie przesłanki należytej staranności. „Biała lista” aktualizowana jest w każdym dniu roboczym. W przypadku gdy dane zawarte w „białej liście” są niezgodne z rzeczywistością, podatnik może wnioskować o ich wykreślenie czy zmianę.

„Biała lista” dostępna jest pod następującym linkiem: <https://www.podatki.gov.pl/wykaz-podatnikow-vat-wyszukiwarka>. Każdy zainteresowany podczas weryfikacji rachunku bankowego, na który chce dokonać zapłaty, otrzyma potwierdzenie z datą i godziną sprawdzenia rachunku w „białej liście”.

Na dzień dzisiejszy rachunki zagraniczne nie są upubliczniane w „białej liście”.

Ostatecznie na „białej liście” upubliczniane są jedynie polskie rachunki bankowe, które jednocześnie przed zamieszczeniem w wykazie, muszą być potwierdzone przez tzw. System Teleinformatycznej Izby Rozliczeniowej (STIR).

W urzędzie skarbowym należy zgłosić zarówno polskie jak i zagraniczne rachunki bankowe, z których dokonywana jest i na które zlecana jest płatność za transakcje podlegające

opodatkowaniu VAT w Polsce. Dlatego zwracamy się z prośbą do Państwa o przesłanie nam danych dotyczących rachunków bankowych (zarówno zagranicznych rachunków bankowych związanych z polską działalnością gospodarczą, jak i krajowych rachunków bankowych wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej). Niniejszym prosimy o niezwłoczne przesłanie nam następujących informacji:

- numer konta,
- posiadacz konta bankowego,
- nazwa banku.

***

W przypadku gdy wartość transakcji przekracza 15.000 zł¹, płatność za transakcję na rachunek bankowy sprzedawcy, zarejestrowanego jako podatnik VAT czynny w Polsce, inny niż wskazany na „białej liście” podatników VAT (np. na zagraniczny rachunek bankowy), pociąga za sobą następujące sankcje podatkowe:

- nabywca, który zleca płatność (lub podatnik VAT, który przekazuje płatność od nabywcy będącego podatnikiem VAT do sprzedawcy zarejestrowanego jako podatnik VAT w Polsce), ponosi odpowiedzialność solidarną za ew. zaległości podatkowe sprzedawcy² oraz
- nabywca, który zleca płatność, nie może zaliczyć do kosztów uzyskania przychodu tej kwoty lub części tej kwoty, która została zapłacona na rachunek inny niż podany w „białej liście”; dotyczy to wyłącznie podatników podlegających opodatkowaniu polskim podatkiem dochodowym (podatkiem dochodowym od osób prawnych lub podatkiem dochodowym od osób fizycznych).

Ustawodawca przewidział następujące możliwości, aby uwolnić się od ww. negatywnych konsekwencji::

- płatność zostanie dokonana za pomocą mechanizmu podzielonej płatności (Split Payment – w tym celu nabywca i sprzedawca muszą posiadać polskie rachunki bankowe); w praktyce oznacza to, że nabywca nie musi weryfikować, czy rachunek bankowy sprzedawcy zawarty jest w „białej liście”, w przypadku gdy dokonuje płatności za pomocą mechanizmu podzielonej płatności. Odsyłamy do naszego Tax Alertu „Obowiązkowy Split Payment”, lub

---

¹ Powyższa regulacja ma zastosowanie jedynie do transakcji B2B (pomiędzy nabywcą będącym podatnikiem VAT i sprzedawcą zarejestrowanym w Polsce jako podatnik VAT czynny), które są związane z konkretną dostawą lub usługą, a ich wartość przekracza kwotę w wys. 15.000 zł. Przy czym kwota ta dotyczy jednorazowej wartości transakcyjnej niezależnie od liczby dokonanych płatności. Przez pojęcie jednorazowej wartości transakcyjnej rozumie się całkowitą wartość zobowiązań wynikających z danej umowy, w której przedmiot i kwota dostaw/usług są z góry ustalone.

² Nabywca, który zleca płatność, ponosi odpowiedzialność solidarną za zaległości w podatku VAT sprzedawcy, ale jedynie w tej części podatku VAT proporcjonalnie przypadającej na zrealizowaną na jego rzecz dostawę lub usługę.

- nabywca w terminie 7 dni (w terminie 14 dni w okresie obowiązywania epidemii lub stanu epidemicznego w Polsce) od dnia zlecenia przelewu złoży zawiadomienie na formularzu ZAW-NR do właściwego dla niego³ urzędu skarbowego o zapłacie na inny rachunek bankowy niż wskazany na „białej liście”; począwszy od 01.07.2020 wystarczy, że nabywca złoży zawiadomienie ZAW-NR przy pierwszej zapłacie na dany rachunek bankowy spoza „białej listy”. Przy kolejnej zapłacie na ten rachunek bankowy nabywca nie będzie obowiązany do ponownego złożenia zawiadomienia ZAW-NR.

Wskazane wyżej sankcje nie mają zastosowania do płatności z tytułu faktur dokumentujących wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów, import towarów, import usług lub dostawę towarów rozliczaną przez nabywcę (w odwrotnym obciążeniu).

Należy podkreślić, że w przypadku podania na fakturze rachunku bankowego, który nie jest wykazany na „białej liście”, istnieje ryzyko, że nabywcy odmówią płatności z obawy przed poniesieniem odpowiedzialności solidarnej za ew. zaległości podatkowe oraz brakiem możliwości zaliczenia faktur zakupowych do kosztów podatkowych.

Z tego powodu zachęcamy Państwa do otwarcia rachunków bankowych w Polsce oraz zgłoszenia ich w urzędzie skarbowym w celu zamieszczenia w „białej liście”.

Gdyby jednak nie zdecydowali się Państwo na otwarcie konta bankowego w Polsce, w załączeniu znajdują Państwo wzór zawiadomienia ZAW-NR w języku polskim i angielskim. Niniejsze zawiadomienie mogą Państwo załączać np. do każdej faktury sprzedażowej, aby umożliwić swojemu nabywcy złożenie zawiadomienia do właściwego dla niego urzędu skarbowego o dokonaniu płatności za fakturę na rachunek inny niż zawarty na „białej liście” w ciągu 7 dni (w ciągu 14 dni w okresie obowiązywania epidemii lub stanu epidemicznego) od dnia dokonania przelewu.

Zawiadomienie ZAW-NR można składać drogą elektroniczną.

Załączniki:

1. wzór zawiadomienia ZAW-NR w języku polskim w formacie excel, wersja 2 - do złożenia w urzędzie skarbowym
2. wzór zawiadomienia ZAW-NR w języku polskim w formacie PDF, wersja 2 - do złożenia w urzędzie skarbowym
3. wzór zawiadomienia ZAW-NR w języku angielskim w formacie excel, wersja 2 – tylko celów informacyjnych

***

Niniejsza broszura zawiera naszą interpretację przepisów i praktykę podatkową oraz służy wyłącznie dla celów informacyjnych; niniejsza broszura nie stanowi doradztwa podatkowego.

---

³ Nabywca przed 01.07.2020 obowiązany był do złożenia zawiadomienia ZAW-NR w terminie 3 dni do urzędu skarbowego właściwego dla sprzedawcy